

Bangia atropurpurea (Roth) C. Ag. als schorrealg

door

P. J. G. POLDERMAN (Leiden)

Bij het uitwerken van materiaal verzameld op 8 januari 1972 in de Mokbaai op Texel werd *Bangia atropurpurea* (Roth) C. Ag.¹⁾, in de marien-biologische literatuur meer bekend onder de naam *B. fuscopurpurea* (Dillw.) Lyngb., aangetroffen in een overgangsgedebied van het Salicornietum naar het Puccinellietum maritimae.

In een kluwen algen, dat hoofdzakelijk bestond uit *Rhizoclonium riparium* (Roth) Harv., werd een aantal nog vrij jonge uniseriate en biseriate filamenten van dit roodwier aangetroffen, zodat het aannemelijk is dat de filamenten ter plaatse zijn gekiemd. In het kluwen bevonden zich verder *Enteromorpha prolifera* (O. F. Müll.) J. Ag. en *Percursaria percursa* (C. Ag.) Rosenv. in vrij grote aantallen. Iets minder talrijk waren de groenwieren *Ulothrix subflaccida* Wille (!), *Ulothrix pseudoflacca* Wille (!) en *Blidingia minima* (Naeg. ex Kütz.) Kylin (!) en de blauwwieren *Oscillatoria nigroviridis* (Thw.) Gom., *Spirulina subsalsa* Oersted, *Microcoleus lyngbyaceus* (Kütz.) Crouan en *Schizothrix calcicola* (C. Ag.) Gom.

Het kluwen bevond zich op dode, maar nog rechtopstaande *Salicornia*-stengels. Dit is een ongewone standplaats voor *Bangia*. Door de geregeld hoge waterstanden die 's winters in de Mokbaai optreden heeft de algenvegetatie zich blijkbaar op de stengels kunnen ontwikkelen. Opvallend was dat tussen de algen die zich op de bodem tussen de *Salicornia*-stengels bevonden, geen *Bangia* voorkwam.

De vondst van *Bangia* op de schorren is een belangrijke aanwijzing voor de verwantschap die er moet bestaan tussen enerzijds het epilithische Bangieto-Urosporetum (DEN HARTOG, 1959) en anderzijds de „vernal *Ulothrix*-sociation” (NIENHUIS, 1970), die op de schorren en op binnendijkse zilte terreinen voorkomt. *Bangia atropurpurea* is nl. een kensoort van de eerstgenoemde associatie, welke karakteristiek is voor de laagste gordel van het supralittoraal op min of meer geëxponeerde plaatsen langs rotskusten en dijken. *Ulothrix subflaccida* en *U. pseudoflacca* zijn de twee belangrijkste soorten van de „vernal *Ulothrix*-sociation”, die als een zelfstandige pioniervegetatie op zilte terreinen hoofdzakelijk in de lente optreedt. In de minder zilte vegetaties van b.v. het Juncetum gerardii zijn de samenstellende soorten voornamelijk *U. subflaccida* en *U. pseudoflacca*, maar in de meer overspoelde vegetaties van het Puccinellietum maritimae maakt ook *Ulothrix flacca* (Dillw.) Thur. in Le Jol. er deel van uit. *U. flacca* is juist de meest voorkomende van de drie *Ulothrix*-soorten in het Bangieto-Urosporetum. *Urospora penicilliformis* (Roth) Aresch. werd nog niet op de schorren aangetroffen.

Het voorkomen van *Bangia atropurpurea* op het schor was echter maar van zeer kortstondige aard. Reeds in maart was de gehele algenbegroeiing van de *Salicornia*-stengels verdwenen.

¹⁾ GEESINK heeft experimenteel aangetoond dat de zoetwatersoort *Bangia atropurpurea* en de mariene soort *B. fuscopurpurea* slechts één taxon representeren, waarvoor de correcte naam *B. atropurpurea* (Roth) C. Ag. is.

Literatuur

- GEESINK, R., Experimental investigations on marine and fresh-water *Bangia* (Rhodophyta) from the Netherlands (nog niet gepubliceerd).
- HARTOG, C. DEN, 1959. The epilithic algal communities occurring along the coast of the Netherlands. *Wentia* 1, p. 1-241.
- NIENHUIS, P. H., 1970. The benthic algal communities of flats and salt-marshes in the Grevelingen, a sea-arm in the South-Western Netherlands. *Neth. J. Sea Res.* 5, p. 20-49.

Summary

On the salt-marsh "De Mok" (Texel) *Bangia atropurpurea* (Roth) C. Ag. was found epiphytic, together with other algae including two *Ulothrix* species, on upright dead *Salicornia*-stems. This is an indication of the ecological relationship between the epilithic association *Bangieta-Urosporetum* and the 'vernal *Ulothrix* sociation' of the salt-marsh habitat.